

ΕΝΟΤΗΤΑ 1^Η

ΟΙ ΜΟΡΦΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ

Το υποκείμενο εμφανίζεται με τις εξής μορφές :

- 1. Ουσιαστικό :** Η οικογένεια είναι το βασικό κύτταρο της κοινωνίας .
Ο υπολογιστής μου χάλασε .
- 2. Αντωνυμία :** Οι άλλοι έφτασαν πρώτοι .
Πόσοι άλλαξαν γνώμη ;
- 3. Άρθρο με επίθετο :** Ο τρίτος στη σειρά να φύγει .
Οι περισσότεροι κατέκριναν τη συμπεριφορά του .
- 4. Άρθρο με μετοχή :** Οι διδάσκοντες συνεδριάζουν αυτή τη στιγμή .
Συγκεντρώθηκαν στην αυλή όλοι οι εργαζόμενοι .
- 5. Άρθρο με πρόταση :** Είναι φανερό το πόσο έχει αλλάξει .
Το τι θα κάνω είναι δική μου δουλειά .
- 6. Άρθρο που συνοδεύει άλλο μέρος του λόγου :** Με ζάλισε το πάνω κάτω .
Το « Αθώοι και φταίχτες » είναι μυθιστόρημα της Μάρως Δούκα .
- 7. Πρόταση χωρίς άρθρο :** το ρήμα που έχει υποκείμενο πρόταση χωρίς άρθρο είναι απρόσωπο ή απρόσωπη έκφραση .

Απρόσωπα ρήματα : βρίσκονται σε γ' ενικό πρόσωπο – π.χ. λέγεται, επιτρέπεται, πιστεύεται, πρέπει, ενδέχεται , συμφέρει κλπ.

Ενδέχεται να πάμε εκδρομή αύριο.

Λέγεται ότι αυτό το σπήλαιο ήταν καταφύγιο ληστών .

Απρόσωπες εκφράσεις : σχηματίζονται με τα ρήματα είναι ή υπάρχει + ουσιαστικό , από το ρήμα είναι + ουδέτερο επιθέτου ή μετοχής και από το ρήμα είναι + τροπικό επίρρημα :

Είναι ώρα να αντιδράσεις .

Υπάρχει χρόνος να γίνουν οι απαραίτητες αλλαγές .

Είναι εύκολο να λες ψέματα .

Ήταν αναμενόμενο ν' αλλάξουν όλα .

Είναι καλύτερα να το ξεχάσουμε αυτό .

1. Βρείτε τα υποκείμενα των υπογραμμισμένων ρημάτων και συμπληρώστε τα στον παρακάτω πίνακα :

ΠΡΟΤΑΣΗ /ΠΕΡΙΟΔΟΣ	ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟ	ΜΟΡΦΗ ΥΠΟΚΕΙΜΕΝΟΥ
1. <u>Επιβάλλεται</u> να συμμετάσχετε στην εκδήλωση.		
2. <u>Δεν περιγράφεται</u> το τι ακολούθησε .		
3. Η τρομακτική κουστωδιά των συγκεντρωμένων οπαδών του φασισμού <u>διέσχιζαν</u> με στρατιωτικό <u>βηματισμό</u> την πόλη .		
4. <u>Να περάσει</u> γρήγορα ο επόμενος.		
5. <u>Είναι ανεπίτρεπτο</u> να μη σέβετε τους συμμαθητές σας .		
6. <u>Είναι απαράδεκτο</u> το ότι έγιναν τόσες απουσίες .		
7. <u>Αξίζει</u> να δείτε όλα τα μνημεία και να δοκιμάσετε τις ντόπιες νοστιμιές.		
8. <u>Συννεφιάζει</u> και το <u>πάει</u> για βροχή .		
9. Κάποιος μονίμως <u>παριστάνει</u> τον αδιάφορο.		

2. Συμπληρώστε τα ρήματα που λείπουν με βάση τα υποκείμενά τους (Γραμματική Νέας Ελληνικής Γλώσσας σελ. 111 : συμφωνία του ρήματος με το υποκείμενο) :

- α. Εγώ, η Μαρία και ο Γιάννης ..... (πηγαίνω) απόψε σινεμά. Η Μαρία κι εσύ πώς ..... (διασκεδάζω) ;
- β. Εσύ και η φίλη σου συνήθως με ..... (εκνευρίζω) με τις ανοησίες σας.
- γ. Εμείς, εσείς και τα ξαδέρφια σας ..... (εργάζομαι) τον επόμενο μήνα για την εκδήλωση του πολιτιστικού συλλόγου .
- δ. Καλό θα ήταν να ..... (προσέχω) στο μάθημα εσύ κι ο διπλανός σου .
- ε. Κι εσείς κι αυτοί ..... (ευθύνομαι) εξίσου για ό,τι συνέβη .
- στ. Ο Γιάννης και η Μαρία ..... (φεύγω) σύντομα. Εγώ και η Κατερίνα ..... (μένω) λίγο ακόμα .